

Monimuotoisuudelle tärkeät metsät Suomessa päätöksenteon tukena

Suomen metsät laitettiin monimuotoisuusarvojensa mukaan "paremmuusjärjestykseen", koska maanomistajilla, päättäjillä ja viranomaisilla on tarve tunnistaa säästettävät metsäalueet, joiden merkitys monimuotoisuudelle on suuri, sellaisista, jotka tarpeen tullen voidaan tuhota muun maankäytön tarpeiden takia.

Nämä kartat koskevat runsaasti lahoppua sisältäviä metsiä. On huomattava, että metsät ovat vain yksi elinympäristö muiden joukossa.

Näitä karttoja voidaan hyödyntää eri mittakaavoissa viherverkoston suunnittelussa ja tarkastelussa: valtakunnallisesti voidaan tarkastella Suomen metsäverkoston tilannetta ylipäänsä. Maakunnallisesti voidaan tarkastella ja suunnitella suunniteltujen viherverkostojen riittävyttä ja toimivuutta. Kuntatasolla voidaan tarkastella yksittäisten alueiden merkitystä erikseen ja suhteessa suurempaan kokonaisuuteen.

Paikkatietoaineistot

Puustotiedot: puulaji, kasvillisuusluokka, keskiläpimitta, tilavuus (Lähteet: Suomen Metsäkeskus, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus)

Metsänkäyttöilmoitukset (Lähteet: Suomen metsäkeskus, Metsähallitus)

Ojitustieto (Lähteet: Maanmittauslaitos, Suomen metsäkeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus)

Punaisen listan metsälajihavainnot (Hertta-järjestelmä)

Suojelualuerajaukset ja metsälain 10 §:n kohteet (Metsähallitus, Suomen metsäkeskus)

Menetelmä

Puustotietojen ja Luke:n MOTTI-ohjelman avulla laskettiin **lahoppupotentiaali puulajeittain ja kasvupaikkaluokittain**,

joihin pohjautuen tehtiin 6 erilaista versiota **Zonation-ohjelmistolla** siten, että tietoa lisättiin askel askeleelta eikä mitään jätetty pois.

Analyysit tehtiin ELY-keskusalueittain ja valtakunnallisesti (6 + 6 karttaa).

Versio 1 (V1) sisältää vain **lahoppupotentiaalitiedon**.

Versio 2 = V1 + sakot monimuotoisuutta heikentäneistä toimenpiteistä

Versio 3 = V2 + kytkettyvyys metsikkötasolla perustuen metsien ekologiseen samankaltaisuuteen, etäisyyteen ja laatuun.

Versio 4 = V3 + punaisen listan metsälajihavainnot

Versio 5 = V4 + kytkettyvyys metsälain 10§:n kohteisiin

Versio 6 = V5 + kytkettyvyys pysyville suojelualueille

Tuloskartat

Jokainen tuloskartta osoittaa missä monimuotoisuudelle arvokkaat metsät sijaitsevat, mutta jokainen hieman omasta tulokulmastaan:

Versio 1: Metsäalueet, joissa on paljon puuta, monia puulajeja ja harvinaisia metsäelinympäristöjä, korostuvat paikallisesti.

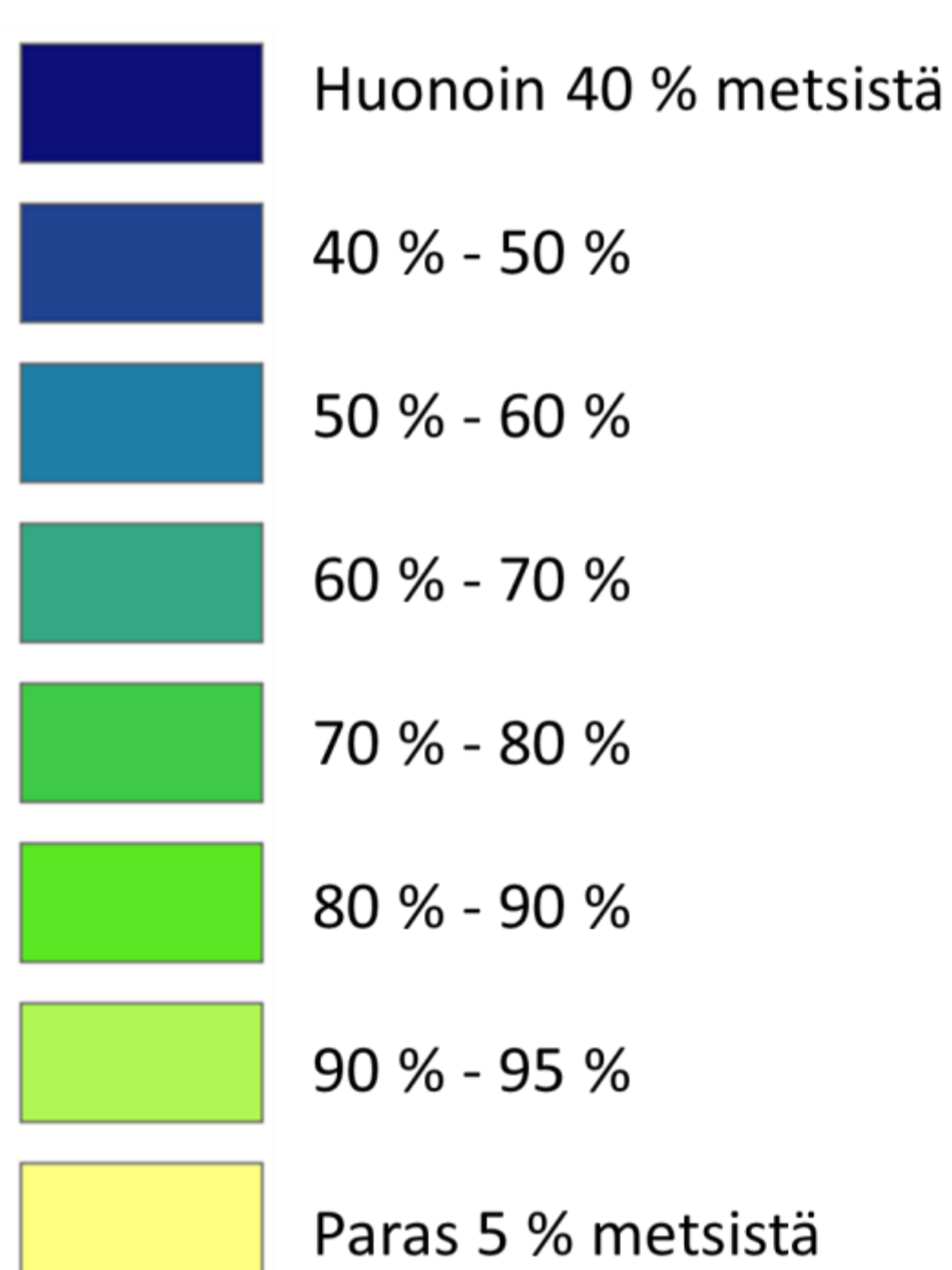
Versio 2: Todenmukaisempi paikallinen arvo, koska huomioon otetaan myös kuinka metsiä on muutettu ja käsitelty.

Versio 3: Yhtenäiset metsäalueet korostuvat.

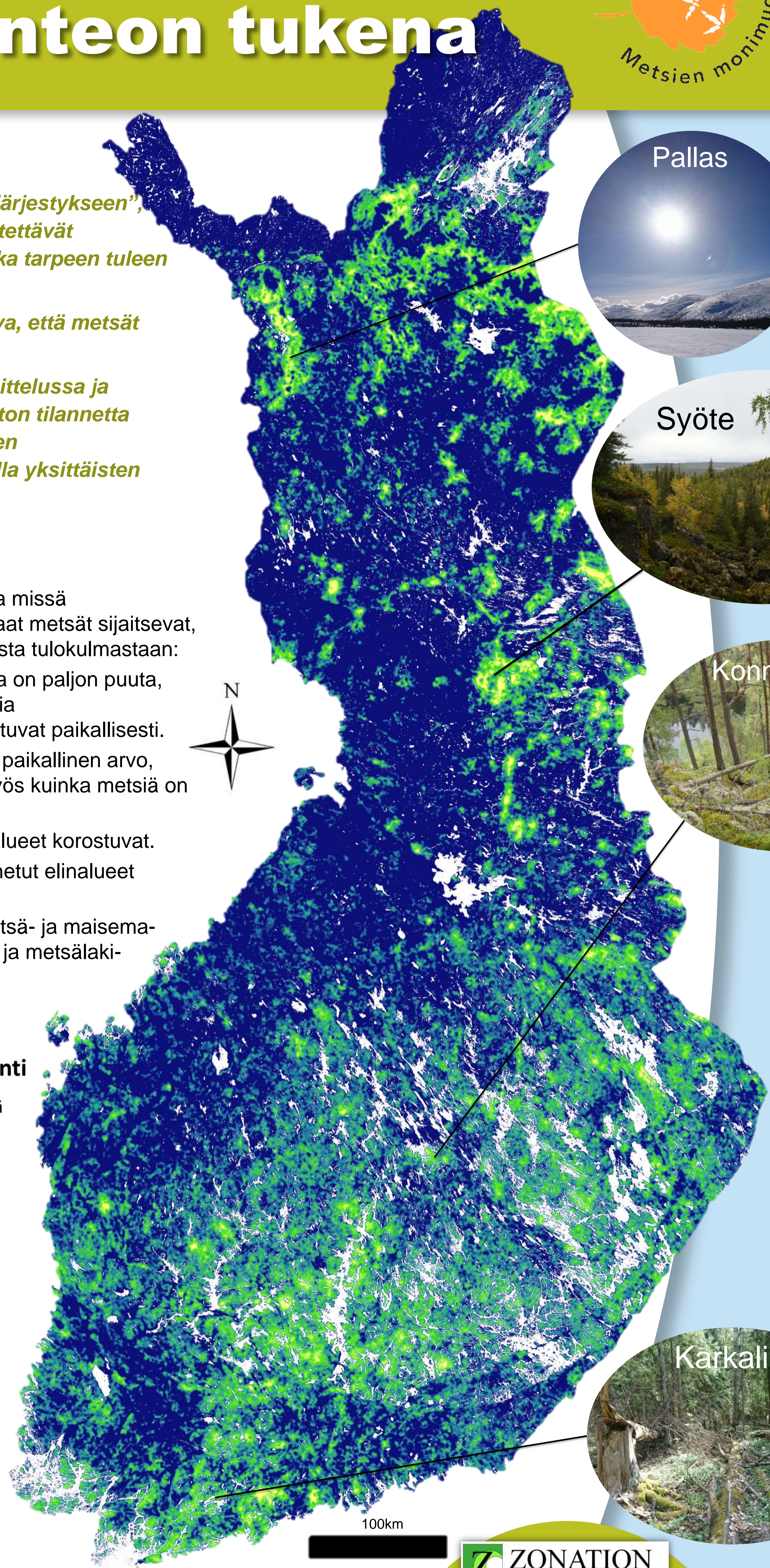
Versio 4: Metsälajien todennetut elinalueet korostuvat.

Versiot 5 ja 6: Arvokkaat metsä- ja maisema-alueet lähellä suojelualueita ja metsälaki-kohteita korostuvat.

Suomen metsien priorisointi

© Suomen ympäristökeskus
© Metsäkeskus
© Metsähallitus
© Luonnonvarakeskus

Kuva 1. Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet, valtakunnallinen versio 6. Tämä analyysiversio sisälsi lahoppupotentiaalain, sakot monimuotoisuutta heikentäneistä toimenpiteistä, Punaisen Listan metsälajihavainnot ja kaikki 3 kytkettyvyyttä. Tätä karttaa varten alkuperäiset 96m x 96m rasterisolut summattiin 1 km säteellä, joten solu, joka on korkean prioriteetin solujen ympäröimänä, sai myös korkean arvon. Tätä karttaa voitaisiin hyödyntää esimerkiksi alueellisen tason maankäytön suunnittelussa.

Raportti: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/234359>

Ladattavat paikkatietoaineistot:

http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaineistot/Ladattavat_paikkatietoaineistot%2836026%29#M

Rajapinnat:

WMS: http://paikkatieto.ymparisto.fi/arcgis/services/SYKE/SYKE_MonimuotoisuudelleTarkeatMetsaalueetZonation/MapServer/WmsServer?

Esri REST: http://paikkatieto.ymparisto.fi/arcgis/rest/services/SYKE/SYKE_MonimuotoisuudelleTarkeatMetsaalueetZonation/MapServer

ZONATION
Conservation planning software

Tuottaa priorisoinnin, joka perustuu piirteiden (esim. elinympäristöjen) levinneisyyteen, tunnettuihin kustannuksiin tai uhkiin. Lopputulos on tasapainoinen ja alueet täydentävät toisiaan.